

**Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Факультет іноземної філології
Кафедра методики викладання світової літератури
Кафедра методики викладання іноземних мов**

**Актуальні проблеми
мовно-літературної освіти
в середній та вищій
школах**

**Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної
онлайн-конференції
(29 квітня 2021 р.)**

**Київ
Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова
2021**

УДК 37.091.31:81/82(082)

A43

*Рекомендовано до друку Вченою радою
факультету іноземної філології
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(протокол № 10 від 13 травня 2021)*

Редакційна колегія: *А. А. Зернецька, д-р філол. наук, проф. (гол. ред.); О. О. Ісаєва, д-р пед. наук, проф., В. В. Ніколаєнко, канд. пед. наук, доц. (заст. гол. ред.); А. Ю. Вітченко, канд. пед. наук, доц., О. К. Бицько, ст. викл. (відп. ред.).*

A43 **Актуальні проблеми мовно-літературної освіти в середній та вищій школах :** матеріали III Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (29 квітня 2021 р., м. Київ) / ред. колегія: А. А. Зернецька (гол. ред.), О. О. Ісаєва, В. В. Ніколаєнко (заст. гол. ред.), А. Ю. Вітченко, О. К. Бицько (відп. ред.) ; укладачі: А. Ю. Вітченко, О. К. Бицько. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 119 с. (Електронна книга).

Збірник присвячений актуальним проблемам викладання зарубіжної літератури та іноземних мов у закладах вищої та середньої освіти. Основу збірника становлять тези доповідей, оприлюднені в межах III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми мовно-літературної освіти в середній та вищій школах», організованої кафедрами методики викладання світової літератури та методики викладання іноземних мов факультету іноземної філології НПУ імені М. П. Драгоманова та проведеної онлайн 29 квітня 2021 р.

Призначений для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, студентів-філологів.

Current topics in language and literature education at schools and higher educational establishments : abstracts of the III All-Ukrainian scientific and practical online conference (April 29, 2021, Kyiv) / Editorial Board: A. A. Zernetska (Chief Editor), O. O. Isaieva, V. V. Nikolaenko (Deputy Chief Editor), A. Yu. Vitchenko, O. K. Bytsko (Editors in Charge); Edited by: A. Yu. Vitchenko, O. K. Bytsko. Kyiv : National Pedagogical Dragomanov University Publishing House, 2021. 119 p. (E-book).

Conference Abstract Book addresses the current advances in the fields of the methods of teaching foreign literature and foreign languages at the higher and secondary education establishments. The Abstract Book comprises a collection of short papers presented during the III All-Ukrainian scientific and practical conference "Current topics in language and literature education at schools and higher educational establishments" organized by the departments of Methodology of World Literature and Methodology of Foreign Languages of the Foreign Philology Faculty of the National Pedagogical Dragomanov University conducted online on April 29, 2021.

Intended for the teachers of higher educational institutions, scientists, students of philology.

УДК 37.091.31:81/82(082)

A43

© Автори матеріалів, 2021

© Редакційна колегія, 2021

© Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021

ЗМІСТ

<i>Астахова А. А.</i> Сучасне сприйняття та інтерпретація змістових кодів античних міфів.....	5
<i>Бернацька О. В.</i> Застосування дитячої світової літератури в іншомовній підготовці майбутнього педагога.....	8
<i>Бицько О. К.</i> Використання поетичних традицій Країни вранішнього сонця в процесі шкільного вивчення японської класичної поезії.....	10
<i>Бойта В. В.</i> Скрайбінг як засіб активізації навчальної діяльності старшокласників у процесі вивчення літератури (художньо-естетичний профіль).....	15
<i>Бойчук О. А.</i> Використання технології «перевернутий клас» під час вивчення української мови як іноземної в умовах дистанційного навчання.....	18
<i>Буранова А. В.</i> Блог-технології під час навчання аудіювання на заняттях німецької мови.....	22
<i>Гаврилюк Н. В.</i> «Українська література в школі. Спроба методики» (1921) Олександра Дорошкевича як перша методика викладання української літератури.....	24
<i>Гвоздецька К. О.</i> Формування лінгвістичної компетенції з української мови як іноземної на початковому етапі навчання в ЗВО в умовах дистанційного навчання.....	27
<i>Гладка І. А., Гончарова Т. В., Романюк В. Л.</i> Використання автентичного навчального матеріалу на практичних заняттях з англійської мови.....	31
<i>Гоголь Н. В.</i> Особливості реалізації ідей культурологічного підходу у шкільних підручниках зарубіжної літератури (1991 – 2004 рр.).....	34
<i>Грицак Н. Р.</i> До питання універсальності жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів.....	38
<i>Загребельна Н. К.</i> Предметно-языковой подход при изучении теоретико-литературных дисциплин студентами-иностранцами.....	42
<i>Законова Н. А.</i> Літературна казка на уроках англійської мови в старшій школі (на прикладі ексцентричної казки В. Теккеря «Троянда і Перстень»).....	46
<i>Ісаєва О. О.</i> Про людський капітал, емоційний інтелект і роль шкільної літературної освіти.....	48
<i>Качанов В. І., Кодалашвілі О. Б.</i> Використання засобів масової інформації у формуванні англомовної комунікативної компетентності студентів мовних ЗВО.....	52

Клименко Ж. В. Постколоніальний погляд на Лесю Українку та пошуки впливу на читача.....	55
Козачук В. В. Переваги використання сучасних НМК у процесі вивчення англійської мови із застосуванням дистанційних технологій.....	60
Костюк О. М. Дистанційне навчання як дослідницьке: актуальні проблеми трансформації історико-літературного курсу для студентів-філологів.....	62
Логвіненко Н. М. Агатангел Кримський – один із творців українського правопису.....	67
Мельник А. О. Вивчення зарубіжної літератури у взаємозв'язках із образотворчим мистецтвом: проблемно-діалогічний підхід.....	72
Мельник П. Ю. Аналіз метафор критичного та рекламного дискурсів як прийом удосконалення соціокультурної компетентності студентів.....	76
Назаренко О. Є. Особливості професійно орієнтованого аудіювання англійською мовою.....	80
Ніколаєнко В. В., Кравець А. І. Технологія гейміфікації як засіб підвищення ефективності навчання іноземної мови в основній школі.....	82
Пидюра О. П. Поетика козацького фентезі: роман П. Дерев'янка «Аркан вовків».....	86
Ратушняк О. М. Тема війни у поезії Сергія Жадана.....	90
Семененко Г. М., Савчук М. О. Використання платформи Google Class у процесі дистанційного навчання учнів 10 класу.....	97
Слижук О. А. Формування у підлітків поняття про національну пам'ять у процесі вивчення сучасної української літератури в гімназії.....	100
Столбецька С. Б. Автономізація у процесі навчання французької спеціалізованої мови.....	103
Церковняк-Городецька О. Г. Мовно-літературне виховання у вищих військових навчальних закладах.....	105
Шукіна І. А. Нове зібрання творів Лесі Українки: перспективи філологічних пошуків.....	107
Shchaslyva N. Clip Thinking Vs. Critical Thinking.....	111
Zakonov S. P. Developing Speaking Skills through Discussion-Based Tasks...	113
Zeynep Beyza Oguzhan. Prospects of Ukrainian Language and Cultural Projects in Vector of the EU.....	116

Список використаних джерел

1. Конопляник К., Мельникова К. Використання технології «перевернутий клас» при навчанні фахової іноземної мови URL: <https://cutt.ly/ZmnPYHr> (дата звернення: 16.05.2021).
2. Рябуха Т. В., Гостіщева Н. О., Куликова Л. А., Харченко Т. І. «Перевернуте навчання» як інноваційна технологія викладання іноземних мов у вищій школі. URL: <https://cutt.ly/ImnPDmF> (дата звернення: 16.05.2021).

Буранова А. В.

Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
(м. Київ)

БЛОГ-ТЕХНОЛОГІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Блог, як багатогранне явище сучасного спілкування у технологічному світі, з'являється наприкінці ХХ ст. Ця комп'ютерна технологія поширюється та впевнено зростає в Інтернет просторі. Свою популярність серед користувачів блог отримав завдяки своїй простоті та ясності у створенні та використанні. Через це блоги є ефективним засобом навчання іноземної мови. Актуальність дослідження полягає у постійно зростаючій дигіталізації освітнього процесу, в наслідок чого з'являються нові можливості для вдосконалення процесу навчання. Наприклад, застосування під час навчання різноманітних онлайн-інструментів [1], арт-технологій [2], соціальних мереж [3] тощо. Мета дослідження полягає у розкритті значення блог-технології та виявленні способів її впровадження у процес навчання іноземної мови, а саме для навчання аудіювання на заняттях німецької мови.

Поняття “блог” сягає своїм корінням в англійську мову, адже weblog – “мережевий бортовий щоденник”. Скорочення слова до blog вигадав Пітер Мерхольц, який використав його у своєму блозі. Отже, блог – це веб-сайт, особиста сторінка, зміст якої – зображення, записи, мультимедіа, постійно оновлюється користувачем.

Веб-блог представляє собою соціальну мережу, яка є дієвою з точки зору дидактики, оскільки викладач може зберігати і класифікувати інформацію у будь-якому вигляді, створювати інтернет-спільноти для обговорення проблемних питань, контролювати засвоєння навчального матеріалу через онлайн тести, опитування, рецензування та дискусії [27].

У низці досліджень автори розробляють свої класифікації блогів, залежно від цілей навчання. С. Доунс пропонує використовувати три види блогів: а) класний веб-простір, де розміщуються оголошення, завдання до домашньої

роботи тощо; б) публічна зона комунікації, де ті, хто навчається, розміщують свої роботи; в) особистий простір, виділений для роздумів учнів/студентів та для вказівок викладач [30]. На основі цих видів, на думку С. Доунса, можна виділити п'ять основних способів використання блогів у навчанні іноземної мови:

- 1) викладачі використовують блоги замість стандартної класної веб-сторінки, де вони розміщують розклад уроків, домашнє завдання, тексти/матеріали для вивчення та завдання;
- 2) викладачі розміщують посилання на сайти, де школярі/студенти можуть знайти матеріали для підготовки до заняття;
- 3) блоги використовуються для організації класної дискусії, що дозволяє учням/студентам дізнатися думку інших;
- 4) викладачі використовують блоги для організації заняття;
- 5) учні/студенти можуть створювати свої блоги, де вони виконують поставлені вчителем/викладачем завдання, пишуть есе, статті тощо [30].

Використання даної технології у навчальному-пізнавальному процесі має бути методично обґрунтованим і мати чіткий алгоритм інтеграції у навчання, інакше цей вид роботи може стати неефективною розважальною діяльністю, а для учнівського / студентського сприйняття ці завдання будуть неактуальними та некорисними.

Блог-технології можна використовувати для навчання усіх видів мовленнєвої діяльності, оскільки вони сприяють формуванню комунікативної компетентності у говорінні, читанні, письмі та аудіюванні.

Варто відзначити роль блогів під час навчання аудіювання. Найпродуктивнішим засобом навчання аудіювання є мультимедійний тип інтернет блогів, а саме – відеоблог. Завданням відеоблогу є розвиток рецептивних аудитивних навичок. Відеоблоги сприяють організації процесу аудіювання на занятті по-новому. Їхня тематика і обсяг є різноманітним, що дає можливість їх використання на різних ступенях вивчення мови. У процесі використання та самостійного створення відеоблогів в учнів/студентів формується соціальна, комунікативна та інформаційна компетенції. Школярі/студенти проявляють толерантність в міжособистісному спілкуванні, вміють користуватися інформаційними ресурсами та сповнені бажанням самоосвіти.

Одним з таких відеоблогів можна назвати „Easy German“. Це Youtube-канал, на якому розміщено багато різноманітних відео для всіх рівнів – від А1 до С2. Завдяки автентичним інтерв'ю на вулиці, які проводять ведучі цього відеопроекту, учні/студенти можуть не тільки вдосконалювати свої навички аудіювання, а й знайомитись з вуличною культурою Німеччини.

Таким чином, застосування блог-технологій у навчанні німецької мови сприяє збільшенню інтересу школярів/студентів до предмету, активізує їх мовленнєво-мисленнєву діяльність, розвиває навички та вміння працювати

самостійно й в колективі та сприяє формуванню комунікативної компетентності в усіх видах мовленнєвої діяльності, в тому числі аудіюванні.

Список використаних джерел

1. Буранова А. В. Застосування онлайн-інструментів на уроках німецької мови у процесі формування країнознавчої компетентності. *Теорія і технологія іншомовної освіти* : матеріали IV (VIII) Міжнародної науково-практичної конференції, 30 жовтня 2020 року / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 19–21. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/32762> (дата звернення: 17.04.2021).
2. Гладка І. А., Романюк В.Л. Формування компетенції у діалогічному мовленні при навчанні англійської мови з використанням арт- технологій. *Теорія і технологія іншомовної освіти* : матеріали IV (VIII) Міжнародної науково-практичної конференції, 30 жовтня 2020 року / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 34–36. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/32773> (дата звернення: 17.04.2021).
3. Кодалашвілі О. Б. Принципи навчання писемного мовлення студентів-філологів засобами мережі Інтернет. *Теорія і технологія іншомовної освіти* : матеріали IV (VIII) Міжнародної науково-практичної конференції, 30 жовтня 2020 року / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 60–63. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/32779> (дата звернення: 17.04.2021).
4. Филатова А.В. Оптимизация преподавания иностранных языков посредством блог-технологий: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. пед. наук: спец.13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания». Москва, 2009. 24 с.
5. Schumann, Adelheid, Klaus Vogel und Bernd Voss (1984). Hörverstehen. Tübingen: Gunter Narr.

Гаврилюк Н. В.
Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

«УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА В ШКОЛІ. СПРОБА МЕТОДИКИ» (1921) ОЛЕКСАНДРА ДОРОШКЕВИЧА ЯК ПЕРША МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Одним із важливих, суперечливих періодів становлення української літератури в школі були радянські часи. Оскільки в Україні відбувалася політизація освіти, набула актуальності проблема створення нових підручників із літератури. Змінювався не тільки їх зміст, а й методичний аспект. За мету ставилося створення такого підручника, під час роботи з яким учні самостійно робили б висновки про художній твір, безпосередньо прочитавши художній текст. На думку дослідників, це значно покращить не тільки логічне й образне мислення у школярів, а й сприятиме розвитку зв'язного мовлення. Саме тоді

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ
В СЕРЕДНІЙ ТА ВИЩІЙ ШКОЛАХ**

Матеріали

III Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
(29 квітня 2021 р., м. Київ)

Матеріали подані мовою оригіналу

Упорядковано на кафедрах методики викладання зарубіжної літератури та методики викладання іноземних мов факультету іноземної філології НПУ імені М. П. Драгоманова.

Комп'ютерна верстка, технічне редагування – А. Ю. Вітченко, О. К. Бицько.

Відповідальність за достовірність викладених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен тощо несуть автори опублікованих матеріалів.

Адреса редакційної колегії:

01054, м. Київ, вул. Тургенєвська, 8/14,
кафедра методики викладання світової літератури: ауд. 6-8 (6 поверх);
+38 044 486-88-50; e-mail: kmvsl_fif@npu.edu.ua;
кафедра методики викладання іноземних мов: ауд. 5-9 (5 поверх),
+38 044 486-88-36, e-mail: kmvim_fif@npu.edu.ua.

Адреса вид-ва НПУ імені М. П. Драгоманова:

01601, Київ, вул. Пирогова, 9;
+38 044 239-30-26; e-mail: npu.press@npu.edu.ua.